

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoCsp/50/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520200750
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Brondoš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7520200750.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Brondoša a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, zastúpená: JUDr. Vladimír Zeleňák, advokát, Letná 47, Košice, o zaplatenie 1.906,89 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 13Csp/54/2020 -172 z 18. februára 2022,

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a súvisiacom výroku o trovách konania sporových strán.
- Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi 100% trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom zastavil konanie v časti o zaplatenie 440,40 eura s príslušenstvom, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.466,49 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.766,49 eura od 27.06.2017 do 3.12.2019, s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.716,49 eura od 4.12.2019 do 23.12.2019, s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.666,49 eura od 24.12.2019 do 22.1.2020, s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.616,49 eura od 23.1.2020 do 24.2.2020, s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.566,49 eura od 25.2.2020 do 23.3.2020, s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.516,49 eura od 24.3.2020 do 23.4.2020, s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.466,49 eura od 24.4.2020 do zaplatenia a priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 85%. Súd prvej inštancie tak rozhodol o žalobe, skutkovým základom ktorej bolo v podstatnom tvrdenie žalobcu o existencii záväzkového právneho vzťahu strán zo zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX uzavretej dňa 6.10.2016 medzi právnym predchodcom žalobcu Consumer Finance Holding, a.s. ako veriteľom a žalovanou v hmotnoprávnom postavení dlžníka (ďalej tiež len „úverová zmluva“), na základe ktorej spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. poskytla žalovanej peňažné prostriedky v celkovej sume 3.000,- eur oproti záväzku žalovanej vrátiť ich spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami v pravidelných v pravidelných 96 mesačných splátkach po 59,69 eura. Nakoľko žalovaná neplatila pôžičku riadne a včas, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 26.4.2017 vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok a upozornil ju na možnosť zosplatnenia celej poskytnutej sumy úveru. Žalovaná dlžné splátky neuhradila, preto žalobca listom zo dňa 21.6.2017 oznámil žalovanej, že ku dňu 19.6.2017 úver zosplatnil.

2. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku vyšiel z takto tvrdeného skutkového stavu, na ktorý aplikoval ustanovenia § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 6 a 9, § 54 ods. 1 a 2, § 54a, § 517 ods. 1 a 2 a

§ 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 1 a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1997 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d), § 9 ods. 1 a 2 a § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinnom v čase uzavretia zmluvy, z ktorých po čiastočnom zastavení konania vyvodil záver o dôvodnosti žaloby, keď skonštatoval, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako spotrebiteľom (dlžníkom) bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver vo výške 3.000,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou 96 mesačných splátok vo výške 59,69 eura. Následne posúdil vecnú legitimitáciu žalobcu a preskúmal, či spotrebiteľská zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti požadované zákonom. Súdnej kontrole podrobil aj výšku úrokovej sadzby dohodnutej v zmluve so záverom o jej súladnosti so zákonom. Vo vzťahu k obrane žalovanej v konaní, ktorá namietala existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, poukázal na jej nekonkrétnosť so záverom, že z vlastnej iniciatívy ich existenciu nezistil. Takisto nepovažoval nárok žalobcu za premlčaný. Za omeškanie žalovanej s plnením dlhu súd prvej inštancie s použitím ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznal žalobcovi úroky z omeškania v percentuálnej výške vyplývajúcej z ust. § 3 ods. 1 vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na pomerný úspech žalobcu v spore.

3. Proti výrokom II. a III. tohto rozsudku podala žalovaná odvolanie s návrhom, aby ich odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní namietala nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, neúplnosť a nesprávnosti skutkových záverov a následného právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie v otázke vzniku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a vecnej legitimitácie žalobcu. Upozornila na reálny charakter predmetnej zmluvy, ktorý podľa jej mienky vyžaduje preukázanie, že finančné prostriedky, ktoré sú predmetom zmluvy o pôžičke, boli žalovanej aj reálne poskytnuté. V tejto časti uzavrela, že „žalobca neunesol ťarchu dôkazného bremena a ... nepreukázal výpisom z účtu právneho predchodcu žalobcu, že by poskytnutý úver bol uhradený na účet žalovanej, prípadne v hotovosti oproti príjmovému a výdavkovému dokladu...“ „o to viac, že sa jedná o reálnu zmluvu a spotrebiteľskú zmluvu.“ V súvislosti s námietkou nedostatku vecnej legitimitácie žalobcu uviedla, že príloha č. 1 Projektu Opis rozdelenia majetku a záväzkov „je nehodnoverná, z jej obsahu nevyplýva prílohou akého dokumentu je, nevyplýva z nej, že by pohľadávka, ktorá je predmetom žaloby, bola jej súčasťou, ani skutočnosť, na ktorého z právnych nástupcov t.j. VÚB a.s. alebo VÚB leasing a.s. predmetná pohľadávka bola prešla“, resp. že „neobsahuje zoznam prechádzajúcich pohľadávok a už vôbec nie pohľadávky voči žalovanej, ktorá je predmetom súdneho sporu.“ Doplnila, že z tohto dôkazu nevyplýva, že by bol súčasťou notárskej zápisnice. Bez konkretizácie iba poukázaním na spotrebiteľský charakter veci vytkla súdu prvej inštancie, že „nevykonala dôkazy na pojednávaní v zmysle § 188 C.s.p. a už vôbec nie ďalšie dôkazy v prospech slabšej strany v spore.“ Zotrvála na svojej pôvodnej obrane, že právnym nástupcom pôvodného veriteľa boli dve spoločnosti, pričom podľa nej nebolo v konaní preukázané, na ktorého z týchto právnych nástupcov pôvodného veriteľa pohľadávka voči nej prešla a z uvedeného dôvodu trvá na tom, že v konaní nebolo hodnoverne preukázané, že by pôvodný žalobca, bol práve právnym nástupcom pohľadávky, ktorá je predmetom žaloby. Svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na to, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie nevykonala navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a vytýkajúcimi nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, žalovaná podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnila odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), e), f), a h) C.s.p.. V odvolaní odvolateľkou formálne citovaný ďalší odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p. nebol podopretý konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami, ktoré by poukazovali na inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a tak podľa posúdenia odvolacieho súdu nebol tento ďalší odvolací dôvod odvolateľkou materiálne, a preto ani procesne účinne uplatnený. Odvolací súd v tejto spojitosti upriamuje pozornosť na záver vyplývajúci z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 90/2019 z 5. novembra 2019, v zmysle ktorého odvolací dôvod nemôže spočívať len na všeobecnom vyjadrení nespokojnosti s rozhodnutím bez bližšej špecifikácie vytýkaných nesprávností v kontexte konkrétnych okolností prípadu. Napokon odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 C.s.p. viazaný ich vymedzením v odvolaní,

a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 C.s.p. dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

4. Žalobca sa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej stotožnil so závermi rozsudku. Vyjadril sa ku charakteru spotrebiteľskej úverovej zmluvy.

5. Žalovaná v odvolacej replike zotrvala na svojej odvolacej argumentácii.

6. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C.s.p.), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p. a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) C.s.p. a dospel k záveru, že nie je (odvolanie) dôvodné. Tento rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 5.6.2024 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu, pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p..

7. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku a preto v súlade s ust. § 387 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení ťažiskovo konštatuje, že dôvody, na ktorých podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie, považuje za vecne správne (§ 387 ods. 1 C.s.p.) a tiež úplne z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie oboma procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá C.s.p.). Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, reagujúc tým zároveň na podstatné argumenty žalovanej v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá C.s.p.), odvolací súd dodáva:

8. Žalovaná v danom prípade uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p., podľa ktorého odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov (aj iných orgánov). Pod pojmom „procesný postup“ súdu sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012).

9. V zmysle tohto ustanovenia pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká zákonnému ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10. Pre procesnú stranu z práva na spravodlivý súdny proces nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Dôvodom zakladajúcim prípustnosť odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. nie je nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

11. Pri posudzovaní nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, je nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na

spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv bude potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu. V tomto zmysle musí konanie ako celok vykazovať znaky nespravodlivosti. Jedna izolovaná vada na uplatnenie odvolania nestačí.

12. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia, odvolací súd konštatuje, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003 a Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009); o taký prípad ide v praxi napr. vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“. Za procesnú vadu konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa (porov. uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo /84/2017 zo dňa 25.10.2017). Ústavný súd SR v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné (len) tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchyľne od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/2003, I. ÚS 301/2006). V otázke, za akých okolností je možné považovať rozhodnutie za nepreskúmateľné, sa výstižne vyjadril tiež Najvyšší súd ČR vo svojom rozsudku sp. zn. 29Cdo/2543/2011 z 25. júna 2013 publikovanom v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. 100/2013. Prezentoval v ňom názor, že merítkom toho, či rozhodnutie súdu prvej inštancie je alebo nie je preskúmateľné, nie sú požiadavky odvolacieho súdu na náležitosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, ale predovšetkým záujem strán sporu na tom, aby mohli v odvolaní náležite použiť proti tomuto rozhodnutiu odvolacie dôvody. Aj keď rozhodnutie súdu prvej inštancie nevyhovuje všetkým požiadavkám na jeho odôvodnenie, nie je spravidla nepreskúmateľné, pokiaľ prípadné nedostatky odôvodnenia neboli podľa obsahu odvolania na ujmu uplatnenia práv odvolateľa. Dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia je v demokratickom právnom štáte základnou podmienkou legitimity každého rozhodnutia súdu. Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach stabilne uvádza: „Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06)“. (napr. III. ÚS 107/07). Ústavný súd SR tiež uvádza: „Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl.46 ods.1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné“ (IV. ÚS 14/07).

13. V preskúmvanej veci nedošlo podľa názoru odvolacieho súdu k naplneniu vady podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. spočívajúcej v porušení práva na spravodlivý proces tým, že súd prvej inštancie riadne neodôvodnil svoj rozsudok, keďže sa vzhľadom na svoje právne posúdenie veci dostačujúco vysporiadal s tvrdeniami strán konania, ktoré sa týkali otázok vzniku záväzkového vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a vecnej legitímácie žalobcu.

14. Navyše z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na všetky otázky, ktoré vyšli v priebehu sporu najavo. Povinnosťou súdu je vyhodnotiť iba tie sporné tvrdenia a skutočnosti, ktoré sú pre meritórne rozhodnutie súdu postačujúce. Ostatné sporné skutočnosti nie sú takého charakteru, ktoré by mali vplyv na meritórne rozhodnutie súdu a jeho odôvodnenie (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 25.9.2012 - sťažnosť č. 59102/08, nález Ústavného súdu SR zo 14.9.2011, sp. zn. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.09.2009 sp. zn. 5MCdo 8/2008).

15. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne, to znamená musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne, lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové

zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 C.s.p., a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192 a nasl. C.s.p..

16. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

17. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska týchto uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok a argumentov žalovanej uvedených v odvolaní, dospel k záveru, že ani odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. v prejednávanej veci nie sú naplnené.

18. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a správne rozhodol, ak žalobe vyhovel. Odvolacie námietky spochybňujúce správnosť vyhovujúceho výroku rozsudku a skutočnosti uvedené žalovanou v odvolaní neumožňujú a nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozsudku v odvolaní napadnutej časti, v odôvodnení ktorej sa súd dostatočne vysporiadal s obranou žalovanej v konaní, zhodnotil väčšinu dôkazov predložených na podporu tvrdení žalobcu, uviedol ktoré skutočnosti z nich považoval za preukázané, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a z akých právnych noriem pri rozhodnutí vychádzal, pričom žalobcovi i žalovanej vytvoril všetky procesné podmienky, aby v priebehu sporu uplatnili a realizovali svoje procesné práva. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní rešpektoval klauzuly určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, na zistený a daný skutkový stav použil správny predpis, správne ho aj vyložil a aplikoval, to znamená, z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní žalovanej. Odvolací súd na skutkové zistenia a právne normy, ktoré použil súd prvej inštancie, ako aj na jeho skutkové a právne závery, odkazuje a nebude ich v tejto časti opakovať.

19. Svojimi odvolacími námietkami urobila odvolateľka predmetom odvolacieho prieskumu správnosť záveru súdu prvej inštancie v otázke vzniku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a vecnej legitímácie žalobcu. Odvolaciemu súdu sa žiada poznamenať, že medzi právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923130 a žalovanou nevznikol (ako sa mylne domnieva žalovaná) záväzkový vzťah na základe zmluvy o pôžičke ako reálneho kontraktu inštitucionálne upravenej v ust. § 657 a nasl. OZ, ale na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky majúcej základ v ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý (úver) možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, čo robí odvoláciu námietku žalovanej vytýkajúcu žalobcovi nepreukázanie poskytnutia úveru v hotovosti oproti príjmovému a výdavkovému dokladu bezpredmetnou. Navyše kľúčovým rozdielom medzi zmluvou o pôžičke a zmluvou o úvere je konsenzuálny charakter zmluvy o úvere. Úverová zmluva je perfektná už okamihom dohody zmluvných strán o jej podstatných náležitostiach, odovzdanie objektu zmluvy nie je podmienkou jej vzniku a táto povinnosť veriteľa je vymožitelná na súde. Ak sa napríklad zmluvné strany dohodnú na „pôžičke“ avšak k odovzdaniu vecí nedôjde, vzniká otázka, ako takúto zmluvu posúdiť. V zásade nič nebráni tomu, aby

takáto zmluva bola pokladaná za zmluvu o úvere, ak spĺňa ostatné náležitosti vyžadované Obchodným zákonníkom alebo osobitnými predpismi (napr. zákonom o bankách alebo zákonom o spotrebiteľských úveroch /Občiansky zákonník II, 2. vydání, 2019, s. 2427 - 2440: L. Pagáč/).

20. Podľa názoru odvolacieho súdu je výpis z účtu na čl. 131 súdneho spisu dostačujúcim dôkazom preukazujúcim poskytnutie finančných prostriedkov žalovanej, navyše spôsobom (teda bezhotovostne), akým to bolo medzi účastníkmi zmluvy dohodnuté v čl. VI. tejto zmluvy. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, akým iným podľa žalovanej „hodnovernejším“ spôsobom by mal žalobca preukázať uvedenú skutočnosť. Originálnejší „doklad o odovzdaní peňazí žalovanej“, vzhľadom na zákonný rámec umožňujúci poskytnutie úveru len bezhotovostným spôsobom a s ním súladný čl. VI. cit. zmluvy, ako výpis z účtu pôvodného veriteľa vedeného vo VÚB, a.s., z obsahu ktorého možno vyvodiť vecné a časové súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX zo dňa 6.10.2016 a to výšku poskytnutých peňažných prostriedkov (čl. V. zmluvy), dátum splatnosti (poskytnutia) pôžičky (čl. VI. a XII. zmluvy), zhodné číslo účtu prijímateľa (čl. VI. zmluvy), dopĺňujúce informácie transakcie identifikujúce číslo úverovej zmluvy a podobne, si odvolací súd nevie predstaviť, pričom ním určite nie je žalovanou požadovaný „originálny výdavkový doklad o odovzdaní peňazí žalovanej.“ Odvolací súd poukazuje aj na skutočnosť vyplývajúcu z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, že právny predchodca žalobcu mal zriadený účet vo VÚB, a.s..

21. Pokiaľ ide o námietku nedostatku vecnej legitímácie žalobcu, táto je založená na spochybnení podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačného znenia notárskej zápisnice z 11.12.2017, a jej prílohy č. 1, z ktorých obsahu vyplýva, že spoločnosť právneho predchodcu žalobcu Consumer Finance Holding, a.s. zanikla rozdelením a jej zlúčením so spoločnosťami VÚB, a.s. a toho času taktiež zaniknutou VÚB Leasing, a.s. (bod 1.1. projektu rozdelenia zlúčením) s tým, že iba s prevádzkovaním zložky podnikania zanikajúcej spoločnosti „Splátkový predaj a leasing“, ktorou boli podľa výkladu dohodnutého v bode 1.1. projektu rozdelenia zlúčením zložky podnikania zanikajúcej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s.: Triangel – splátkový predaj a QCar, bude po účinnosti rozdelenia pokračovať spoločnosť VÚB Leasing, a.s. (pozri bod 3.3. písm. a/ a b/ projektu rozdelenia zlúčením), pričom VÚB, a.s. (žalobca) mal pokračovať v prevádzkovaní ostatného podnikania zanikajúcej spoločnosti v rámci svojej existujúcej bankovej licencie (bod 3.4. cit. projektu). Predmetná úverová zmluva bola produktom Quatro, ktorý podľa prílohy č. 1 projektu prešiel do obchodného imania žalobcu, keďže ho možno považovať za tzv. „Ostatné podnikanie“, ktorým boli všetky ostatné zložky podnikania zanikajúcej spoločnosti okrem Splátkového predaja a leasingu, t.j. okrem produktov Triangel – splátkový predaj a QCar.

22. Rozdelením spoločnosti dochádza k zániku rozdeľovanej spoločnosti a rozdeleniu jej obchodného imania, ktoré prechádza na novozaložené spoločnosti, ktoré sa účinnosťou rozdelenia stávajú právnymi nástupcami zanikajúcej spoločnosti. Zákon upravuje i osobitnú formu rozdelenia spoločnosti – tzv. rozdelenie zlúčením, keď obchodné imanie rozdeľovanej spoločnosti prechádza na ďalšie dve už existujúce spoločnosti. Na procese rozdelenia sa musia zúčastňovať najmenej tri spoločnosti, z ktorých jedna zaniká rozdelením a dve už jestvujúce alebo novozaložené sú nástupníckymi spoločnosťami. V prípade rozdelenia spoločnosti nedochádza k univerzálnej sukcesii do práv a povinností zanikajúcej spoločnosti, keďže obchodné imanie rozdeľovanej spoločnosti sa štiepi a prechádza na viacero subjektov (nástupnícke spoločnosti) v rozsahu určenom v projekte rozdelenia. V dôsledku rozdelenia sa jednotlivé nástupnícke spoločnosti stávajú singulárnymi právnymi nástupcami zanikajúcej spoločnosti v takom rozsahu, v akom na ne prešiel jej majetok a záväzky. Zákon namiesto univerzálnej sukcesie ustanovuje vznik ručiteľského záväzku ipso iure, a to spôsobom vzájomnej ručiteľskej povinnosti nástupníckych spoločností. V dôsledku tejto úpravy ručí každá z nástupníckych spoločností za záväzky, ktoré prešli rozdelením zo zaniknutej spoločnosti na ostatné spoločnosti celým svojím majetkom, pričom sú na splnenie záväzku zaviazané nástupnícke spoločnosti spoločne a nerozdielne. Zákon navyše výslovne rieši dôsledok neuvedenia prechodu určitej časti obchodného majetku zanikajúcej spoločnosti v projekte rozdelenia spôsobom ustanovenia nevyvrátiteľnej právnej domnienky o tom, že takáto časť prechádza do podielového spoluvlastníctva všetkých nástupníckych spoločností, pričom ich podiely na tomto majetku sa určia pomerom, v akom na ne prešlo čisté obchodné imanie zaniknutej spoločnosti (Obchodný zákonník, 1. vydanie, 2022, s. 375 - 387: Z. Bartová). Po premietnutí týchto všeobecných východísk na posudzovanú vec odvolací súd uzavrel, že aj táto odvolacia námietka žalovanej je nedôvodná.

23. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalovanej týkajúcu sa toho, že súd prvej inštancie nevykonal dôkazy a už vôbec nie ďalšie dôkazy v prospech slabšej strany potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ktorou uplatnila odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e) C.s.p., odvolací súd konštatuje, že táto je nekonkrétna a bez relevantnej vecnej argumentácie.

24. Pri posudzovaní spotrebiteľskej prijateľnosti zmluvných podmienok odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že účelom spotrebiteľskej ochrany je eliminovať dopady nerovnovážneho postavenia spotrebiteľa oproti dodávateľovi, a nie ochrana spotrebiteľa pred dôsledkami neplnenia si povinností, ktoré za spotrebiteľsky prijateľných podmienok prevzal. Preto spôsob posudzovania hmotnoprávných oprávnení a povinností spotrebiteľa, ale aj rozsah procesných ohľadov, ktorých sa spotrebiteľovi v sporovom konaní dostáva (§ 290 a nasl. CSP), má svoje limity; v žiadnom prípade neznamenajú úplné vylúčenie základných atribútov právnej istoty, a v nadväzujúcich procesných podmienkach ani kontradiktórnosti konania. Procesná ochrana spotrebiteľa musí vždy nadväzovať na podstatu spotrebiteľského hmotného práva, ktorým je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami a závadnými výrobkami. Aj v spotrebiteľských sporoch musí rozhodnutie súdu smerovať k spravodlivému a vyváženému usporiadaniu pomerov strán tak, aby sa spotrebiteľovi v okolnostiach prípadu dostalo primeranej spotrebiteľskej ochrany za súčasného rešpektovania poctivo nadobudnutých práv dodávateľa. Odvolací súd v tejto spojitosti pripomína, že Súdny dvor Európskej únie (ESD) vo svojom rozhodnutí Home Credit Slovakia, a.s. vs. D. naznačil, že aj ochrana spotrebiteľa musí mať rozumnú mieru. Medzi iným vyložil smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (ďalej tiež len „smernica“) tak, že článok 23 smernice sa má interpretovať v tom zmysle, že zmluva o úvere by sa mala považovať za zmluvu bez úrokov a poplatkov len ak neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Z toho napr. vyplýva, že eurokonformná interpretácia ust. § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. predpokladá pre vyvodenie záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nie len zistenie akejkoľvek chýbajúcej náležitosti (nesprávnosti) v úverovej zmluve, ale aj vyhodnotenie, že jej absencia mohla mať vplyv na rozhodnutie spotrebiteľa prevziať úverový záväzok. Odvolací súd upriamuje pozornosť tiež na to, že aj Ústavný súd SR je vo svojej judikatúre kritický k neprimeranej ochrane spotrebiteľa. Medzi inými vo svojom náleze sp. zn. Pl. ÚS 11/2016 zo 7. februára 2018 ústavný súd (tiež) konštatoval, že v sporovom konaní je pozícia sudcu ako vyhľadávača dôkazov len v prospech jednej strany, neprirodzená.

25. Právna teória v záujme naplnenia požiadavky spravodlivého procesu celkom výnimočne pripúšťa ingerenciu súdu do dokazovania len v prípadoch tzv. vyšetrovacích dôkazov, kedy okolnosti prípadu ospravedlňujú doplniť dôkazný deficit strany zaťaženej dôkazným bremenom súdom asistovanou súčinnosťou druhej strany. V takýchto prípadoch však súd podľa právnej teórie musí postupovať tak, aby stranám bezdôvodne neuľahčoval ich dôkaznú povinnosť, a preto musí uloženie takejto povinnosti vždy pozorne zvážiť. Súd by mal strane napomôcť odstrániť jeho informačný deficit len v tom prípade, ak sa ocitne v skutkovej dôkaznej núdzi nie z vlastnej viny a vtedy, keď objektívne nie je schopný inak tento informačný deficit prekonať (por. Svoboda, K. Dokazování. Praha : ASPI - Wolters Kluwer, 2009, s. 109). Strana musí aspoň rámcovo navrhnúť, ako je možné informačný deficit preklenúť a súd by mal posúdiť, či tento návrh môže viesť k jeho odstráneniu. Podkladom pre odstránenie informačného deficitu však nemôže byť len dohad alebo názor, že napr. v listinách, ktoré má poskytnúť druhá strana, budú potrebné informácie. Podkladom by mal byť preukázateľný a pravdepodobný úsudok o dôvodnosti a oprávnenosti uloženia vysvetľovacej povinnosti druhej strane (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s 1540, str. 699).

26. Pokiaľ ide o „podmienené“ odvolanie proti výroku o trovách konania, odvolací súd konštatuje, že odvolateľka v tejto časti ani len netvrdila existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa odôvodňujúce aplikáciu ust. § 257 C.s.p..

27. Na podklade týchto parciálnych záverov odvolací súd uzatvára, že rozsudok je v časti vyhovujúceho výroku a súvisiaceho výroku o trovách konania vecne správny, a preto ho z uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov obsiahnutých v napadnutom rozsudku, na ktoré odvolací súd odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p., IV. ÚS 350/2009, II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) procesným postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. potvrdil.

24 Podľa ust. § 396 C.s.p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

25 Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26 V odvolacom konaní mal žalobca plný procesný úspech a preto mu v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej, ktorá bola v odvolacom konaní neúspešná.

27 Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b)

dovolatelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.)